

det ærede 22de Medlem for Hovedstaden (Friis-Skotte) i Fjor gjorde opmærksom paa, og det har jeg her sluttet mig til. Jeg har ikke sagt noget om, at Tjenestemændene ved Statsbanerne ikke bestiller noget, jeg er fuldt klar over, at de bestiller meget, særlig det Tjenestepersonale, der er paa Stationerne. Hvad jeg har talt om, er Arbejdet paa Kontorerne; med Hensyn til dette tror jeg, der vil kunne spares en Del, hvis vi fik en anden Ordning.

J. C. Christensen: Jeg havde ikke tænkt mig, at jeg skulde tale her under denne Finanslovbehandling. Vort Parti har jo sin Ordfører, og hans Betragtninger over Finanslovsforslaget kan jeg i enhver Henseende henholde mig til. Men som ærede Medlemmer forlængst har lagt Mærke til, er de Lütkenske Samtaler meget stærkt dragne ind under denne Forhandling. Det er det, der har givet mig Anledning til at begære Ordet, som jeg nu faar, da min Tur kommer. Jeg vilde maaske ikke have begæret Ordet, hvis ingen anden end de Radikales Ordfører (Slengerik) havde udtalt sig om denne Sag; thi jeg fik nærmest den Opfattelse af den ærede Ordfører, at han benyttede Sagen til at forherlige sit Ministerium med ud fra den gamle Betragtning, at ens Lys brænder brillant, naar alle andre bliver slukket. Men da det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen) ogsaa tog Sagen op, og det med en Kraft, som om han mente at staa overfor døvstumme, da hans Partifælle, det ærede 17de Medlem for Hovedstaden (Vilhelm Rasmussen) ligeledes tog den op og mente, at der var Uoverensstemmelse mellem mine Udtalelser under Forsvarslovenes Behandling og min Stilling i denne Sag, og da endelig det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) kraftigt, ved Afbrydelser, udtalte, at vi slet ingen Brug havde haft for disse Samtaler, har jeg ment, det var rigtigt at tage Ordet.

Jeg vil da først gøre opmærksom paa, at hele den Belysning, man fra radikal og socialdemokratisk Side søger at kaste over disse Samtaler, er urigtig. Jeg maa protestere mod denne Belysning og mod den Opfattelse, man gør gældende. Thi skal disse Samtaler og det hele forstaas ret, maa det ses ud fra den Tid, hvori disse Samtaler fandt Sted, og ud fra de Forhold, hvorunder de fandt Sted. Man maa tage Hensyn dertil, hvis man skal forstaa hele Stillingen.

Forholdet mellem Danmark og Tyskland i Begyndelsen af dette Aarhun-

drede var saadan, at Tyskland saa paa os med den største Mistænksomhed. Man siger, at det er en psykologisk Erfaring, at en Mand kan tilgive den, der gør Uret mod ham, men at han derimod ikke kan tilgive den, han selv gør Uret imod; og jeg tror, det samme gælder for Nationer. Jeg tror, at Tyskland netop har haft noget af dette. Thi i alt Fald siden 1864 har det set paa Danmark med den største Mistænksomhed. Der har ikke været nogen Grund til denne Mistænksomhed; navnlig i de Aar, der her er Tale om, var der absolut ingen Grund til en saadan Mistænksomhed. Men den fandtes alligevel, vel sagtens ud fra denne Samvittighed. I de sidste Dage har vi haft Vidnesbyrd om, at ogsaa andre end jeg har haft Forstaelsen af, hvorledes det saa ud den Gang, hvorledes Tysklands Stilling og Opfattelse overfor os var. I de sidste Dage er nemlig Minister H. P. Hanssen blevet afhørt som Vidne ved Retten, og der har han netop stærkt peget paa den stærke Mistænksomhed, der var i Tyskland overfor os. Minister H. P. Hanssen udtalte som Vidne: „Danmarks farefulde Stilling i de første Aartier af dette Aarhundrede er yderligere blevet klargjort under de sidste Maaneders Drøftelser. Jeg erindrer blot om Generalstabschef Moltkes Udtalelser til Kaptajn Lütken“. Og han fortsætter: „I Tyskland rejste indflydelsesrige Kredse i disse Aar Krav om, at Danmark skulde besættes af tyske Tropper, saa snart det første Kanonskud lød i den kommende tyske Krig. Jævnside dermed krævedes der lidenskabeligt en Skærpelse af Tvangstyret i Nordslesvig“. Hvis jeg ikke havde den faste Overbevisning, at Minister H. P. Hanssen her saa rigtigt og udtaler sig fuldkommen i Overensstemmelse med Virkeligheden og Forholdene, som de var, skulde jeg ikke havde citeret dette. Men Forholdene var saaledes.

Det maatte derfor for enhver, der kunde se, at Forholdene var saaledes, være magtpaaliggende at faa dem ændret. Og da Generalstabschef Moltke havde udtalt sig i en Retning, saa vi tydelig kunde se, at hele denne Mistænksomhed overfor os var til Stede, at Tyskland mente, at vi laa paa Lur for ved paakommende Lejlighed at slutte os til dets Fjender og falde det i Ryggen, at vi, som han sagde, laa paa Spring, maatte vi finde det nødvendigt at gøre, hvad vi kunde, for at sprede denne Mistænksomhed. Jeg har selvfølgelig Ansvar for, at disse Samtaler fandt Sted.